

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Poli Gojawiczyńskiej
za rok 2014

1. Zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej

Zgodnie z zapisami ustawy o Bibliotekach biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Biblioteka i jej zbiory stanowią dobro narodowe oraz służą zachowaniu dziedzictwa narodowego. Biblioteka organizuje i zapewnia dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej.

„Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,

2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów [...].

W celu prowadzenia jednolitej działalności bibliotecznej i informacyjnej, umożliwiającej korzystanie z materiałów bibliotecznych i innych źródeł informacji, stworzona została ogólnokrajowa sieć biblioteczna."

źródło: Ustawa z dn. 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. 1997 Nr 85 poz. 539 z późn. zm.)

2. Podstawowe informacje i dane statystyczne

Księgozbiór Biblioteki podkowiańskiej ma charakter uniwersalny, to znaczy zawiera zarówno literaturę piękną, dzieła niebeletrystyczne oraz publikacje ze wszystkich dziedzin wiedzy przeznaczone dla odbiorców ze wszystkich grup wiekowych. Zbiory w tradycyjnej wersji papierowej liczyły na dzień 31.12.2014 r. 18 504 woluminy oraz 511 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych, w tym 507 książek mówionych na dyskach optycznych. Zbiory są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze, wznowienia, niezbędne zakupy antykwaryczne oraz dary. Biblioteka udostępnia swe zbiory czytelnikom ze wszystkich przedziałów wiekowych, począwszy od najmłodszych skończywszy na seniorach, często niemalże równolatkach Miasta Ogrodu.

Należy przypomnieć, że ilość czytelników Biblioteki w każdym roku stanowi na nowo zliczaną grupę rzeczywistych aktywnych użytkowników, którzy w okresie od 2 stycznia do 31 grudnia danego okresu sprawozdawczego, korzystali z usług Biblioteki.

W 2009 r. ze zbiorów biblioteki korzystało **1001 osób.** Dzięki ogromnemu wkładowi pracy i zaangażowaniu całego zespołu, liczba czytelników systematycznie wzrasta. Odpowiednio w kolejnych latach: **2010 r. - 1086 osób, 2011 r. - 1313 osób, w 2012 r. - 1399 osób, w 2013 r. - 1558 osób, a w 2014 r. aktywnymi czytelnikami Biblioteki było 1556 osób,** mimo wskazanych powyżej przerw w dostępności do zbiorów. Pokazuje to bezsprzecznie z jakim uznaniem spotyka się praca Biblioteki podkowiańskiej, której bibliotekarze dzięki

ogromnemu wysiłkowi utrzymują założone standardy jakości pracy z książką i czytelnikiem. Pomimo przybywających obowiązków, także, co cieszy, w postaci zwyżkującej liczby czytelników. W prostym przeliczeniu: w 2009 r. na jednego bibliotekarza przypadało 500 czytelników, **w 2014 jeden bibliotekarz musiał obsłużyć 778 osób** czyli prawie **o 300 osób więcej**. Dochodzą do tego rozwijające się usługi i działania wymienione w dalszej części sprawozdania, które co należy podkreślić, **realizowane są wyłącznie siłami własnymi** (2 bibliotekarze, wolontariat plus dyrektor prowadzący m.in. zajęcia biblioterapeutyczne).

3. Działania (w ujęciu chronologicznym w kategorii wydarzeń przełomowych)

2011

W wyniku wytężonej pracy wykonanej w roku 2011 oraz dotrzymania założonych terminów, Biblioteka podkowiańska od 2 stycznia 2012 roku weszła na wyższy, w pełni europejski, poziom rozwoju technologicznego.

W połowie 2011 r. uruchomiony został katalog online, umożliwiający zdalny dostęp do informacji o zbiorach naszej Biblioteki, a na dzień 31 grudnia 2013 r. do systemu zostało wprowadzonych, zgodnie z międzynarodowym standardem opisu bibliograficznego MARC 21 - **osiemnaście tysięcy czterysta czterdzieści sześć rekordów.**

2012

Począwszy od stycznia 2012 r. rozpoczęto udostępnianie zbiorów Biblioteki podkowiańskiej z wykorzystaniem zintegrowanego systemu bibliotecznego MAK+ rekomendowanego przez Krajową Radę Biblioteczną. System ów jest ogólnopolskim projektem realizowanym przez Instytut Książki, pod egidą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Biblioteką Narodową. Ma on na celu zintegrowanie ogólnopolskiej sieci bibliotecznej poprzez - między innymi - udostępnienie za pośrednictwem łączy internetowych zasobów wszystkich bibliotek w Polsce pracujących w systemie MAK+.

2013

Rok 2013 to czas wdrażania systemu bibliotecznego. Udostępniane są kolejne moduły i funkcjonalności systemu MAK+, które pozwalają czytelnikom nie tylko logować się do swego konta, ale także rezerwować zdalnie interesujące ich publikacje. Pojawia się funkcja informowania (mail) o dostępności wcześniej zarezerwowanych książek, a oprócz tego bibliotekarze indywidualnie kontaktują się telefonicznie (także sms) z czytelnikami, którzy rezerwowali publikacje. Są to często osoby, które z różnych przyczyn nie korzystają z poczty elektronicznej.

2014

I Skontrum (inwentaryzacja księgozbioru)

Ze względu na niewystarczającą ilość pracowników merytorycznych, na czas prac przygotowawczych oraz samego skontrum, biblioteka była nieczynna dla czytelników przez 77 dni. Ze względu na charakter pracy wymagającej całkowitego skupienia niemożliwa jest jednoczesna praca z czytelnikiem i prowadzenie dokładnych obliczeń i weryfikacji.

W ramach prac przygotowawczych do skontrum sprawdzono i skorygowano zgodność protokołów ubytków z księgami inwentarzowymi, porównując zapisy znajdujące się w protokołach z lat 1950 - 2014 (**ogółem 65 lat**), zawierające **24079 pozycji** ubytkowanych, **zweryfikowano: numery inwentarzowe, numery ubytków, autorów, tytuły książek oraz ceny**. Ze względu na żmudny charakter pracy polegającej na ponownym sumowaniu wartości oraz przeprowadzaniu denominacji protokołów ubytków (**99 protokołów zawierających 24079 pozycji**), udało się doprowadzić do końca ustalenie stanu ilościowego. Stan wartościowy ubytków zakończono na etapie **łącznie 15027 pozycji**. Pozostało jeszcze 9052, co oznacza konieczność kontynuowania tych prac oraz innych działań weryfikujących aktywność Biblioteki sprzed kilkudziesięciu lat. Biorąc pod uwagę małą liczbę pracowników merytorycznych Biblioteki oraz fakt, że te prace muszą być prowadzone w trakcie funkcjonowania Biblioteki, niemożliwe jest podanie dokładnego terminu ich zakończenia. Postaramy się oby trwały jak najkrócej, jednak będzie to bardzo trudne i uciążliwe dla, i tak zbyt małego, a jeszcze okrojonego, w porównaniu do roku 2014 zespołu.

II Udział w projektach (w zakresie działalności merytorycznej).

Biblioteka podkowiańska realizuje 3 projekty:

a) Kraszewski. Komputery dla Bibliotek - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (rozpoczęty w 2012 r.). Nasza Biblioteka otrzymała najwyższą punktację wśród 99 polskich bibliotek, które zostały beneficjentami. Biblioteka pozyskała środki w wys. 12 000 zł na komputeryzację z **ZEROWYM** wkładem własnym.

Realizując wymogi programowe, Biblioteka podkowiańska w 2014 r. doprowadziła do 100% skatalogowania zbiorów - zarówno księgozbioru, jak i zbiorów specjalnych (multimedia).

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki

b) Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 1 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Pozyskano dotację w wysokości 7 500 zł, za którą zakupiono 328 publikacji.

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA
BIBLIOTEKA NARODOWA

Zrealizowano ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

c) Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 2 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zgodnie z potrzebami partnerskich bibliotek szkolnych (szkół stopnia podstawowego i gimnazjów). Pozyskano 14 700 zł, za które (wraz z wkładem własnym) **zakupiono 1283 książki**. Pracownicy Biblioteki podkowiańskiej wpisali zakupione publikacje do inwentarza Biblioteki miejskiej, następnie je opracowali, po czym książki (zgodnie z regulaminem programu) zostały przekazane bibliotece szkolnej Zespołu Szkół Samorządowych w depozyt do zakończenia roku szkolnego 2014/2015. W ramach projektu Biblioteka podkowiańska przeprowadziła we współpracy ze Szkołą następujące działania:

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA
BIBLIOTEKA NARODOWA

a) Mobilna biblioteka - na bazie przeszkolonego zespołu łączników bibliotecznych (uczniów) stworzona została sieć komunikacyjna pomiędzy biblioteką szkolną i publiczną. Łącznicy dostarczają listy książek, którymi są zainteresowani ich koleżanki i koledzy z klasy. Bibliotekarze z placówek partnerskich organizują indywidualny obieg książek.
b) „Oblężenie biblioteczne" - w czasie pierwszych (wrześniowych) wywiadówek w szkole zostało przygotowane stanowisko zapisu uczniów do biblioteki publicznej, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym dostęp do zakupionych publikacji. Czytelnicy byli zapisywani przez bibliotekarza z Biblioteki podkowiańskiej, który wdrażał w procedury zapisu bibliotekarza szkolnego
c) Dwuetapowy (eliminacje wewnątrz klas i finał w bibliotece publicznej) konkurs literacki na najlepszy tekst fantasy. Konkurs jest kierowany do młodzieży z gimnazjum.
d) Konkurs na najlepszą recenzję książki fantasy. W konkursie mogli brać udział gimnazjaliści.
e) Bitwa na lektury „Opowiadanie - krótka opowieść i ciekawa podróż". Uczniowie klas 1-3 szkoły podstawowej i gimnazjum na bazie przeczytanych książek, pochodzących z zasobów zakupionych w ramach projektu, zaprezentowali w formie wypowiedzi ustnej

postaci i/lub wydarzenia, opisując emocje bohaterów, tworząc fikcyjne zakończenia przeczytanych historii.

Należy zaznaczyć, że nagrody w konkursach były całkowicie finansowane przez Bibliotekę podkowiańską.

III Ogólna charakterystyka działań promujących czytelnictwo

Biblioteka podkowiańska przykłada dużą wagę do działań związanych z promocją książki i czytelnictwa. Oprócz przedsięwzięć zwyczajowo kojarzących się z promocją czytelnictwa wdrażane są jej nowe formy.

Podstawowymi, zazwyczaj niedocenianymi sposobami zainteresowania literaturą czytelników i potencjalnych czytelników są:

a) czas otwarcia placówki w dogodnych porach dnia, dostosowanych do różnorodnych potrzeb czytelników,

b) będące odpowiedzią na kwerendy czytelnicze - zakupy zbiorów (zarówno książek, jak i innych materiałów bibliotecznych).

Za właściwe należy uznać wskazanie, iż zwiększająca się liczba czytelników obliguje nas do zwrócenia uwagi na konieczność rozszerzenia obsady oraz nakładów na materiały biblioteczne.

4. Obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników

„Wpływu czytania na ćwiczenie pamięci, inteligencji, wzbogacenie słownictwa nie da się przecenić. Naukowcy różnych dziedzin twierdzą zgodnie, że czytanie jest doskonałym panaceum na wszechobecny stres oraz pomaga w leczeniu różnych dolegliwości fizycznych i psychicznych.

Czytanie nie cieszy się jednak zbyt dużą popularnością. Na tle innych krajów Europy Polacy wypadają bardzo słabo: 56% Polaków w ogóle nie zagląda do żadnych książek, nawet kucharskich czy słowników, a 46% nie czyta choćby krótszych tekstów, artykułów lub opowiadań. W porównywalnych badaniach przeprowadzanych w Czechach i Francji do książek zaglądało odpowiednio 83 i 69% badanych. W ciągu jednego miesiąca 46 % Polaków nie przeczytało nawet tekstu dłuższego niż 3 strony. Być może dlatego Polacy uważani są za naród smutny, zestresowany i niezadowolony z życia?

Tymczasem już w starożytności odkryto lecznicze zalety czytania, szczególnie na psychikę. W Grecji i Aleksandrii ludziom chorym zalecano lekturę Homera i Hezjoda. W średniowieczu, w chrześcijańskiej Europie leczenie chorych wspomagane było literaturą pobożną. W XVIII i XIX wieku terapię polegającą na czytaniu świeckich i religijnych książek

stosowano w szpitalach w Anglii, Francji, Niemczech i Szkocji. W XX wieku opracowano metodę leczenia literaturą, tzw. biblioterapię.

Badania nad wpływem książek na czytelnika potwierdzają, że biblioterapia redukuje negatywne napięcia emocjonalne, pomaga kształtować pozytywny obraz własnej osoby, nastawia optymistycznie do otoczenia."

Źródło: http://zwierciadlo.pl/2011/psychologia/zrozumiec-siebie/biblioterapia-lecz-sie-poprzez-czytanie

DZIAŁANIA BIBLIOTERAPEUTYCZNE

a) Klub pod Mądrym Smokiem: odbywające się dwa razy w tygodniu zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci w wieku 0 - 5 lat oraz raz w miesiącu spotkania z grupami przedszkolaków,

b) zajęcia biblioterapeutyczne z grupami ze Środowiskowego Domu Samopomocy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, który jest placówką dziennego pobytu, typu B, przeznaczoną dla 30 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną,

c) książka na telefon - usługa polegająca na dostarczaniu książek do domu, osobom które z przyczyn losowych choroba, niepełnosprawność etc., nie mogą samodzielnie skorzystać z zasobów Biblioteki.

d) osoby z czasową lub stałą dysfunkcją narządu wzroku korzystają z wypożyczeń:

- zbiorów własnych Biblioteki podkowiańskiej są tu:
  * książki z dużą czcionką;
  * audiobooki w formacie audio i MP3;
  * książki mówione w formacie DAISY - otrzymane nieodpłatnie dzięki współpracy z Fundacją Klucz;
- zbiorów powierzonych, dostępnych dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Larix, które przekazało Bibliotece w depozyt 1 urządzenie o nazwie CZYTAK oraz nieodpłatny dostęp do ponad 900 tytułów, które na podstawie umowy jest wypożyczane niepełnosprawnym czytelnikom Biblioteki podkowiańskiej.

5. Dodatkowe usługi biblioteczne

a) zdalny dostępu do e-booków.

Ze względu na możliwość powiększania czcionki czytanych tekstów była to ciekawa propozycja, także dla osób słabowidzących. Oferowano 693 tytuły pełnotekstowych wersji książek dostępnych za pośrednictwem platformy Wydawnictwa Naukowego PWN Ibuk.pl Libra, w ramach podpisanej umowy Konsorcyjnej z Biblioteką Publiczną im. księdza Jana Twardowskiego w Dzielnicy Praga Płn. m. st. Warszawy.

Dostęp do e-booków był proponowany jako usługa online, w związku z czym był możliwy w dowolnym czasie i miejscu Polski i świata, oczywiście także w siedzibie Biblioteki. Odbiorcami mogą być osoby bez górnej granicy wiekowej. Z proponowanych tytułów korzystało w 2014 r. tylko ok. 30 czytelników. Dlatego w roku 2015 zrezygnowaliśmy z tej oferty, gdyż jej wykorzystanie nie uzasadnia wydatkowania kwot przeznaczonych na zakup dostępu do zasobów.

Wskazać należy, że w celu optymalizacji zakupu, prowadzona była wśród czytelników Biblioteki podkowiańskiej kwerenda dotycząca oferty e-booków dostępnych za pośrednictwem ww platformy. Niestety mimo celowanego, sprawdzonego zakupu, wykorzystanie książek, powtórzmy, nie uzasadnia kontynuacji działań. Być może należy jeszcze poczekać na transformację podejścia publiczności czytelniczej do elektronicznych kanałów informacyjnych;

b) wypożyczenia międzybiblioteczne (468), które z racji konieczności przeprowadzania kwerend w bibliotekach całej Polski, są działaniami niezwykle absorbującymi, wymagającymi prowadzenia dodatkowej dokumentacji - poza systemem bibliotecznym. Ponieważ wypożyczenia międzybiblioteczne nie są codzienną praktyką polskich bibliotek publicznych, możemy się tą aktywnością zasłużenie chwalić i traktować jako cenny, gdyż wymagający dużego wysiłku i dodatkowej pracy, sukces. Wśród bibliotek, z którymi współpracujemy w tym zakresie znalazły się m.in. Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Kochanowskiego w Kielcach, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu, Miejska Biblioteka Publiczna w Siedlcach, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wałbrzychu, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Oleśnicy, Biblioteka Publiczna Gminy Twardogóra, Biblioteki m.st. Warszawy w dzielnicach Śródmieście, Mokotów, Wola, Ursus, Ochota, Praga Płd.;

c) Dyskusyjne Kluby Książek (pod egidą Instytutu Książki).

Sekcje:

- jedna dziecięca - spotkania 1 raz w miesiącu,
- dla dorosłych - spotkania co tydzień,
- dla dorosłych w języku angielskim - spotkania co dwa tygodnie, (prowadzone przez native spikera, w ramach wolontariatu [w II połowie roku z powodu choroby prowadzącego działalność czasowo zawieszona]);

d) możliwość zamówienia, rezerwacji, prolongaty, sprawdzenia dostępności potrzebnego tytułu, także drogą elektroniczną. Dzięki systemowi bibliotecznemu MAK+, komunikacji sms

i mailowej, powyższe funkcjonalności są dostępne dla naszych czytelników przez 7 dni tygodniu / 24 godziny na dobę;

e) wypożyczenia audiobooków w formacie audio i MP3. Książki mówione w formie audiobooków cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Rozszerza się też grupa czytelnicza korzystająca z tej oferty. Początkowo były to wyłącznie osoby dorosłe aktywne zawodowo. Obecnie zaczynają być popularne, także wśród najmłodszych i najstarszych czytelników;

f) wypożyczenia zbiorów obcojęzycznych zarówno w tradycyjnej formie papierowej, jak i na nośnikach optycznych.

6. Działalność podstawowa

W działalności podstawowej obejmującej pracę z książką i czytelnikiem następuje dynamiczny rozwój jakościowy i ilościowy we wszystkich rodzajach świadczonych usług bibliotecznych.

CZYTELNICY

W ubiegłym 2014 r. Bibliotekę odwiedzało 1556 osób. Poniżej prezentujemy dane liczbowe za lata 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 w formie tabelarycznej.

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	232	121	88	264	161	135	1 001
Udział procentowy	23,2%	12%	8,8%	26,4%	16,1%	13,5%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	323	107	342	28	2	37	162	1 001
Udział procentowy	32,3	10,7%	34,1%	2,8%	0,2%	3,7%	16,2%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	243	114	97	305	180	147	1 086
Udział procentowy	22,4%	10,5%	9%	28%	16,6%	13,5%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	347	110	390	32	0	30	177	1 086
Udział procentowy	32%	10%	36%	3%	0%	2,8%	16,2%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	307	115	123	360	228	180	1 313
Udział procentowy	23,4%	8,8%	9,4%	27,3%	17,4%	13,7%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	412	140	472	46	0	44	199	1 313
Udział procentowy	31,4%	10,7%	35,9%	3,5%	0%	3,3%	15,2%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	158	86	120	136	378	302	175	1 399
Udział procentowy	3,1%	11,2%	6,2%	8,6%	9,7%	27,1%	21,6%	12,5%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	364	133	520	60	0	82	240	1 399
Udział procentowy	26%	9,5%	37,1%	4,3%	0%	5,9%	17,2%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	43	170	91	147	137	428	340	202	1558
Udział procentowy	2,8%	10,9%	5,8%	9,4%	8,8%	27,5%	21,8%	13%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	403	134	592	63	0	83	283	1558
Udział procentowy	25,9%	8,6%	38%	4%	0%	5,3%	18,2%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	168	91	134	115	436	346	222	1556
Udział procentowy	2,8%	10,8%	5,8%	8,6%	7,4%	28%	22,3%	14,3%	100%

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	386	116	582	57	0	97	318	1556
Udział procentowy	25,8%	7,5%	37,4%	3,7%	0%	6,2%	20,3%	100%

* w załączeniu szczegółowe dane za rok 2014 w formie tabelarycznej

W 2014 r. nasi Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę 18 724 razy.

Wskaźniki odwiedzin i wypożyczeń w ostatnich latach ulegają ciągłemu wzrostowi i w sposób bezpośredni, podobnie jak wyniki uzyskane przy pomocy innych metod badawczych, takich jak np. wywiad bezpośredni indywidualny i zbiorowy, wskazują na stałą potrzebę rozwoju Biblioteki i jej rosnące znaczenie dla tak szacownej i świadomej społeczności lokalnej jak mieszkańcy Podkowy Leśnej. Jest to tym cenniejsze, iż tendencja ta występuje w czasie ogólnego kryzysu czytelnictwa w Polsce. Ogromny wpływ na to ma przyjazna atmosfera, otwartość na potrzeby czytelników i staranny dobór zbiorów (zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym) podczas dokonywania, których kluczową kwestią jest uwzględnianie potrzeb czytelniczych.

7. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2014 r. to 18 504 woluminy w tradycyjnej formie papierowej oraz 511 egzemplarzy zbiorów specjalnych.

Wart podkreślenia jest fakt, iż w latach 2009-2010 nastąpił niemalże 300%, a w okresie 2010-2012 dwukrotny wzrost udostępnień zbiorów specjalnych i wskaźniki nadal rosną. Jest

to wynikiem ogromnego wkładu pracy bibliotekarzy Biblioteki podkowiańskiej w działania mające na celu promocję książki mówionej: w 2009 r. zarejestrowano 132 wypożyczenia, w roku 2010 336 wypożyczeń, rok 2011 przyniósł 608 udostępnień zbiorów z tej kategorii, 2013 r. zakończył się wynikiem 1379 wypożyczeń, a miniony rok 2014 to 1783 wypożyczenia.

Biblioteka udostępniała w 2014 r. w formie prezencyjnej oraz wypożyczeń na zewnątrz 26 tytułów prasy codziennej oraz czasopism społeczno-kulturalnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się, oprócz gazet, następujące czasopisma: Charaktery, Karta, Spotkania z Zabytkami, Zwierciadło, Tygodnik Powszechny, Polityka, Kuchnia, Gallop, Kocie Sprawy.

Księgozbiór Biblioteki podkowiańskiej jest konstruowany zgodnie z analizą potrzeb czytelników, dokonywaną poprzez najbardziej skuteczne narzędzia badawcze i przy uwzględnieniu specyfiki potrzeb społeczności lokalnej.

8. Działania edukacyjne i kulturotwórcze

Niezwykle ważną rolą pełnioną przez Miejską Bibliotekę Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej w Podkowie Leśnej jest praca u podstaw na rzecz edukacji ogółu społeczności lokalnej oraz często niezauważana, a przez to niedoceniana, działalność biblioterapeutyczna. Ta ostatnia, zważywszy na zwiększające się tempo życia i związany z tym stres, a także postępujące wyobcowanie funkcjonujących w środowisku grup społecznych i wiekowych. Rozwijane przez Bibliotekę podkowiańską usługi, jak również nowatorskie formy działalności wspierają system edukacyjny, umożliwiają doskonalenie zawodowe, pełnią rolę kulturotwórczą.

9. Formy popularyzacji książki i czytelnictwa dzieci i młodzieży

Największym zainteresowaniem cieszą się działania realizowane w Bibliotece w ramach wolontariatu. Mają one na celu skuteczną aktywizację młodzieży. Potwierdzeniem tego są informacje zwrotne od rodziców i opiekunów naszych wolontariuszy.

10. Inne rodzaje promocji działalności Biblioteki

a) Jedną z bardzo efektywnych form promocji aktywności Biblioteki podkowiańskiej jest strona internetowa www.mbp-podkowalesna.pl, która jest jednocześnie stroną dostępową do katalogu online, źródłem informacji na temat bieżących zakupów nowości wydawniczych, wiedzy o Bibliotece.

b) W ramach podpisanego porozumienia i we współpracy ze Stowarzyszeniem Związek Podkowian zorganizowano unikalne, wykorzystujące przenikanie się sztuk,

przedsięwzięcie literacko-plastyczno-teatralne „Spotkania z Kafką", bazujące na tekście o tym samym tytule autorstwa Gustava Janoucha.

c) Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Koncentrat zorganizowano (nieodpłatne) warsztaty dziennikarskie dla młodzieży gimnazjalnej, które swoim zasięgiem objęły 2 powiaty - grodziski i pruszkowski.

d) Spotkania autorskie jako działania promujące Bibliotekę i Miasto Ogród.

W ramach kolejnej edycji Festiwalu Otwarte Ogrody odbyło się spotkanie z Jerzym Chociłowskim m.in. wieloletnim redaktorem czasopisma Kontynenty, autorem doskonałych biografii postaci z okresu międzywojennego. Informacje na ten temat przekazywano za pośrednictwem witryn internetowych np. Instytutu Książki, wydawnictw, anteny radiowej Radia Bogoria, gazety WPR.

e) Informacje na temat działalności Biblioteki pojawiały się cyklicznie na antenie Radia Bogoria.

11. Podsumowanie

Wprowadzane innowacje pozwalają z dumą stwierdzić, iż Biblioteka podkowiańska posiada wszelkie cechy organizacji uczącej się, dysponującej podstawowymi kompetencjami instytucji otwartej na nowe technologie i wdrażającej najlepsze dostępne standardy obsługi użytkownika.

Ze względu na lokalny charakter działań podstawowych niewątpliwie najlepsze efekty przynosi działalność promocyjna w postaci tzw. marketingu bezpośredniego. Jednak największym atutem Biblioteki podkowiańskiej jest panująca tu atmosfera otwartości, zrozumienia, przychylności. Promowane od kilku lat hasło „Biblioteka miejscem spotkań" - materializuje się codziennie. Często właśnie w naszej Bibliotece dochodzi do spotkań osób, które ostatni raz widziały się w dzieciństwie lub młodości i tak się szczęśliwie dzieje, że właśnie tu, pośród książek zawierane i odświeżane są dawne znajomości i przyjaźnie.

Można śmiało stwierdzić, że Biblioteka podkowiańska, zgodnie z opinią ogromnej rzeszy naszych czytelników, dzięki panującej tu fantastycznej atmosferze, znalazła się w kręgu magicznych, tchnących historią miejsc Podkowy Leśnej. Ta instytucja kultury w znakomity sposób promuje kulturę i literacką tradycję Miasta Ogrodu Podkowy Leśnej.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Podkowie Leśnej
mgr Dorota Skotnicka